

N:o 19.

Ank. till Riksd. Kansli den 10 Maj 1884, kl. 2 e. m.

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af §§ 7, 11, 12, 28, 32 och 105 Regeringsformen samt § 38 Riksdagsordningen.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Konstitutions-Utskottet hänvisad motion, N:o 150, har Herr *Hedin* framhållit, hurusom det för en stat vore ytterst maktpåliggande att ega sanna konstitutionella garantier för diplomatiska ärendens behandling, men att Regeringsformen i detta hänseende lemnade åtskilligt öfrigt att önska. För rättelses vinnande har han hemställt om ändring af ofvan omfördälda lagrum. Efter utveckling af de grunder, enligt hvilka efter hans åsigt kunde ernås en bättre ordning i ämnet än den nu gällande, sammanfattar han sitt förslag i följande punkter:

1:o) att § 11 Regeringsformen må erhålla följande lydelse:

Ministeriella mål, hvarmed förstås alla de, som angå rikets förhållande till främmande makter, skola af ministern för utrikes ärendena beredas och inför Konungen i Statsrådet föredragas. Alla meddelanden i ministeriella mål till främmande makt eller Konungens sändebud i utlandet skola, efter föregående behandling i Statsrådet, utan afseende å ärendets beskaffenhet ske genom ministern för utrikes ärendena.

2:o) att § 12 Regeringsformen må erhålla följande lydelse:

Konungen eger att i afhandlingar och förbund med främmande makter ingå, sedan, enligt 8 §, Statsrådet deröfver blifvit hördt.

3:o) att i följd häraf § 7 Regeringsformen må erhålla följande lydelse:

Alla regeringsärenden, med undantag af sådana, som i 15 § omförmålas, skola inför Konungen i Statsrådet föredragas och der afgöras.

4:o) att § 105 Regeringsformen må erhålla följande lydelse:

Lagtima Riksdags Konstitutions-Utskott ege att äska de protokoll, som uti Statsrådet blifvit förda, utom dem, som angå kommandomål, hvilka endast i det, som rör allmänt kända och af Utskottet uppgifna händelser, må kunna fordras;

samt att följaktligen orden »ministeriella ärenden och» i första punkten af andra mom. af § 38 Riksdagsordningen uteslutas.

5:o) att § 32 Regeringsformen upphäfves, att orden »inom riket» i första punkten af § 28 uteslutas, samt att, till undvikande af rubbning i Regeringsformens paragrafers antal och ordningsföljd, senare momentet af § 28 förvandlas till en ny paragraf, som får nuvarande trettioandra paragrafens plats och nummer.

I anledning häraf vill Utskottet erinra, att nästlidet år förelåg till pröfning af Riksdagen en inom Andra Kammaren af Herr Asklöf afgifven motion, i hvilken hvarje uti förevarande förslag framställt hufvudsakligt yrkande fans upptaget. I likhet med Herr Hedins förslag afsåg nämnda motion, att frågor om afhandlingar och förbund med främmande makter så ock öfriga ministeriella ärenden skulle inför Konungen i Statsrådet föredragas och der afgöras enligt de i Regeringsformens 8 § gifna bestämmelser, samt att den inskränkning, som i afseende å Konstitutions-Utskottets granskning funnes stadgad med hänsyn till ministeriella mål, borde upphäfvas. Konstitutions-Utskottet

fann sig ej kunna biträda förslaget i den omfattning, motionären deråt gifvit, men afgaf i anledning af detsamma följande, utaf Riksdagen derefter antagna och alltså för det närvarande till vidare grundlagsenlig behandling hvilande, förslag till ändring af §§ 11, 12 och 32 Regeringsformen:

§ 11.

Ministeriella mål, hvarmed förstås alla de, som angå rikets förhållande till främmande magter, skola, på det sätt Konungen lämpligast synes, beredas af Ministern för utrikes ärendena, hvilken det tillhör att dessa mål anmäla och föredraga inför Konungen i närvaro af Statsministern och någon annan Statsrådets ledamot eller, der Ministern för utrikes ärendena tillika är Statsminister, två andra tillkallade Statsrådsledamöter. Är Statsministern hindrad att vara tillstädes, tillkalle Konungen i hans ställe en annan Statsrådets ledamot. Är Ministern för utrikes ärendena frånvarande, föredrage den Statsrådets ledamot Konungen äfven i detta fall tillkalle. Sedan Konungen af dessa embetsmän inhemtat till protokoll anförda råd, för hvilka de blifva ansvarige, fatte Konungen, i deras närvaro, besluten; åliggande det den dertill särskildt förordnade att protokollet föra. Af sådana beslut må Konungen låta till Statsrådets kunskap komma hvad Honom nyttigt synes, så att kändedom äfven af denna riksstyrelsens gren måtte hos Statsrådet finnas. Alla meddelanden i ministeriella mål till främmande magt eller Konungens sändebud i utlandet skola, utan afseende å ärendets beskaffenhet, ske genom Ministern för utrikes ärendena.

§ 12.

Konungen eger att i afhandlingar och förbund med främmande magter ingå, sedan Han, i den ordning föregående paragraf stadgar, deröfver hört Statsministern, Ministern för utrikes ärendena och någon annan tillkallad Statsrådets ledamot, eller, der Ministern för utrikes ärendena tillika är Statsminister, två andra tillkallade Statsrådets ledamöter.

§ 32.

Sändebud hos främmande magter och tjenstemän vid beskickningarne nämne Konungen i den ordning, som i 11 § i fråga om ministeriella måls behandling föreskrifven är.

Då, såsom Utskottet nu anmärkt, förlidet års Riksdag vid pröfningen af en motion, i hvilken hvarje nu föreliggande hufvudsakligt yrkande innehölls, ej fann någon annan lagförändring skäligen böra ifrågakomma än den, som det hvilande förslaget innebär, och då, så vidt Utskottet kan finna, motionären för sin hemställan ej förebragt några nya, hittills ej uppmärksammade grunder, finner sig Utskottet böra hemställa,

att Herr Hedins förevarande motion ej må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 10 Maj 1884.

På Utskottets vägnar:

MAGNUS HALLENBORG.

Reservationer:

af Herrar *L. Jönsson, Norén, Johnson, Johanson, J. Andersson, Borg* och *Wallenius*: »Hufvudsakligen på de af motionären anförda grunder få vi reservera oss mot Utskottets beslut.»

Herr *Farup* har begärt få antecknadt, att han varit hindrad deltaga i ärendets behandling inom Utskottet.